

NEUROLOGIA

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Logopedia ogólna i kliniczna
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Studia II stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Klinika Neurologii Adres: ul. Cegłowska 80, 01-809 Warszawa (Szpital Bielański) Tel.: 22 569-02-39 E-mail: neurologiawls@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Izabela Domitrz
Koordynator przedmiotu	mgr Małgorzata Polit, mpolit@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	mgr Małgorzata Polit, mpolit@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	1. prof. dr hab. n. med. Izabela Domitrz 2. dr n. med. Joanna Cegielska 3. dr n. med. Jakub Stolarski 4. lek med. Katarzyna Stopińska 5. lek med. Paulina Fonderska 6. lek med. Patryk Sochań 7. lek. med. Piotr Chądzyński 8. dr Anna Kocwa-Karnaś

	9. dr n. med. Agata Wierzchowska-Ciok 10. mgr Małgorzata Polit 11. mgr Katarzyna Miszczak 12. mgr Lidia Bieńkowska	
--	--	--

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	rok I, semestr I		Liczba punktów ECTS	3
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS	
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim				
wykład (W)		30	1	
seminarium (S)				
ćwiczenia (C)		15	1	
e-learning (e-L)				
zajęcia praktyczne (ZP)				
praktyka zawodowa (PZ)				
Samodzielna praca studenta				
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		30	1	

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Zna objawy i zespoły neurologiczne
C2	Zna główne choroby neurologiczne – ich etiologię, patogenezę, przebieg, objawy kliniczne, metody diagnostyczne, sposoby leczenia
C3	Zna metody diagnostyczne stosowane w neurologii (badanie płynu mózgowo-rdzeniowego, EEG, TK, MR)
C4	Zna procedurę badania neurologicznego (szczególnie w zakresie badania nerwów czaszkowych V, VII, IX, X, XI, XII)
C5	Rozumie i wyciąga prawidłowe wnioski z dokumentacji medycznej pacjenta z chorobą neurologiczną
C6	Rozumie konieczność współpracy z innymi specjalistami – psychologiem, fizjoterapeutą, lekarzem, pielęgniarką

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

L2.W.02	w pogłębionym stopniu terminologię stosowaną w literaturze przedmiotu, zwłaszcza w zakresie językoznawstwa, a także zależność między logopedią a innymi dyscyplinami naukowymi
L2.W.06	w pogłębionym stopniu procesy fizjologiczne i patologiczne zachodzące w narządach mowy, głosu, słuchu oraz w układzie nerwowym człowieka, związane z aktem komunikacji językowej, przebiegającym w sposób prawidłowy lub zaburzony, a także medyczne procedury diagnostyczno-rehabilitacyjne, istotne z punktu widzenia zadań logopedy
L2.W.09	w pogłębionym stopniu terminologię logopedyczną oraz lingwistyczną, psychologiczną i medyczną stosowaną w logopedii
L2.W.10	w pogłębionym stopniu neurologiczne podstawy logopedii: zna objawy i zespoły neurologiczne oraz choroby neurologiczne u osób w wieku dorosłym i starszym; zna etiologię i objawy udaru niedokrwienego, udaru krwotocznego, guza mózgu; zna metody diagnostyczne stosowane w neurologii

Umiejętności – Absolwent potrafi:

L2.U.01	we właściwy sposób oceniać, krytycznie analizować, syntetyzować i interpretować objawy językowe charakterystyczne dla zaburzonego rozwoju mowy i nabytych zaburzeń mowy, a także wyniki badań aparaturowych oraz logopedycznych testów diagnostycznych
L2.U.02	dobierać i stosować właściwe metody i narzędzia w podejmowanych zadaniach terapeutyczno-logopedycznych, posługiwać się wyspecjalizowaną aparaturą badawczą i zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi (ICT) w celu pozyskiwania lub analizy danych
L2.U.08	we właściwy sposób oceniać, krytycznie analizować, syntetyzować i interpretować objawy pozajęzykowe, uwarunkowane patologicznymi procesami zachodzącymi w narządach mowy, głosu i słuchu, charakterystyczne dla zaburzonego rozwoju mowy i nabytych zaburzeń mowy, a także wyniki medycznych badań laboratoryjnych i aparaturowych; rzeczowo i zrozumiale przekazywać pacjentowi i/lub jego opiekunom informacje dotyczące biologicznych aspektów jego mowy
L2.U.10	interpretować objawy zachowań pacjenta oraz wyniki medycznych badań laboratoryjnych i aparaturowych stosowanych w diagnostyce medycznej

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

L2.K.07	krytycznej oceny własnej wiedzy i umiejętności z zakresu nauk medycznych, a także odpowiedzialnego korzystania ze swoich kompetencji w tym zakresie w postępowaniu diagnostyczno-terapeutycznym
L2.K.08	Nawiązuje empatyczny kontakt z pacjentem; przejawia pozytywną postawę w stosunku do osób przewlekle chorych; dostrzega, poprawnie analizuje i pomaga w skutecznym rozwiązywaniu trudności emocjonalno-społecznych pacjentów z zaburzonym rozwojem mowy lub z nabytymi zaburzeniami mowy; posiada umiejętność rozumienia sytuacji emocjonalno-społecznej pacjenta i jego rodziny

5. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład 1	Anatomia czynnościowa układu nerwowego.	L2.W.06, L2.W.09, L2.W.10; L2.U.08, L2.U.10
Wykład 2	Rodzaje badań wykorzystywanych w diagnostyce chorób neurologicznych.	L2.W.06, L2.W.09, L2.W.10; L2.U.02, L2.U.08, L2.U.10;
Wykład 3	Zespoły i objawy neurologiczne oraz metody ich oceny klinicznej	L2.W.06, L2.W.09,

		L2.W.10, L2.U.08, L2.U.10
Wykład 4	Zaburzenia kontaktu z pacjentem neurologicznym, w tym zaburzenia świadomości	L2.W.06, L2.W.09, L2.W.10; L2.U.02, L2.U.10
Wykład 5	Zaburzenia systemu językowego i komunikacji w chorobach neurologicznych (afazja, pragnozja)	L2.W.02, L2.W.06, L2.W.10; L2.U.01, L2.U.02, L2.U.08
Wykład 6	Motoryczne zaburzenia mowy w chorobach neurologicznych (dyszartria, apraksja mowy)	L2.W.02, L2.W.06, L2.W.09, L2.W.10; L2.U.01, L2.U.02, L2.U.08
Wykład 7	Choroby naczyniowe układu nerwowego. Udar mózgu	L2.W.06, L2.W.10; L2.U.08, L2.U.10
Wykład 8	Podstawy opieki fizjoterapeutycznej nad pacjentem z udarem mózgu	L2.W.06, L2.W.10; L2.U.08, L2.U.10
Wykład 9	Stwardnienie rozsiane i inne zespoły demielinizacyjne	L2.W.10; L2.U.08, L2.U.10
Wykład 10	Choroby neuronu ruchowego (SLA, SMA). Choroby obwodowego układu nerwowego (neuropatie, polineuropatie, uszkodzenia nerwów czaszkowych).	L2.W.10; L2.U.08, L2.U.10
Wykład 11	Choroba Parkinsona i inne choroby układu pozapiramidowego.	L2.W.10; L2.U.08, L2.U.10
Wykład 12	Choroby otępienne	L2.W.10; L2.U.08, L2.U.10
Wykład 13	Dysfagia ustno-gardłowa u pacjenta w oddziale neurologicznym.	L2.W.06, L2.W.09; L2.U.01, L2.U.02, L2.U.08
Wykład 14	Choroby nerwowo-mięśniowe. Miastenia.	L2.W.10; L2.U.08, L2.U.10
Wykład 15	Neuroinfekcje, guzy i urazy układu nerwowego.	L2.W.10; L2.U.08, L2.U.10
Ćwiczenia 1- 15	W ramach ćwiczeń absolwenci poznają charakterystykę pracy logopedy w oddziale neurologicznym z pododdziałem udarowym. Uczestniczą w prezentacji badania neurologicznego oraz samodzielnie przeprowadzają jego elementy (odruch podeszwowy / objaw Babińskiego, odruchy podniebiennie-gardłowe, objawy deliberacyjne, badanie nerwów czaszkowych V, VII, IX, X, XI, XII). Uczestniczą w ocenie logopedycznej pacjentów hospitalizowanych w oddziale. Dokonują obserwacji objawów neurologicznych i zaburzeń mowy. Poznają narzędzia do diagnozy logopedycznej pacjentów z afazją i dyszartrią. Analizują wyniki badań medycznych i logopedycznych. Przeprowadzają badanie logopedyczne.	L2.W.02, L2.W.06, L2.W.09, L2.W.10; L2.U.01, L2.U.02, L2.U.08, L2.U.10; L2.K.07, L2.K.08

6. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Polit M., Chmielewska-Walczak J., Stopińska K., Domitrz I., 2021, *Dysfagia ustno-gardłowa w ostrej fazie udaru mózgu – czynniki prognostyczne zaburzeń połykania oraz korelacja lokalizacji uszkodzenia OUN z objawami dysfagii*, „Logopedia”, t. 50. 49–65.
2. W. Kozubski, P. Liberski, J. Moryś, Neurologia. Podręcznik dla studentów medycyny. T1 i T2, PZWL, Warszawa 2013 (wybrane zagadnienia, podawane w ciągu semestru podczas wykładów).

3. J. Pietrzyk, J. Seniów, Dyzartria w klinice osób dorosłych, „Neurologia po Dyplomie”, 2013; 8 (5): 44-49
4. J. Seniów, M. Litwin, Afazja poudarowa, „Neurologia po Dyplomie”, 2013; 8 (2): 46-51.
5. K. Polanowska, Nabyta apraksja mowy – obraz kliniczny i diagnostyka różnicowa, „Neurologia po Dyplomie”, 2017, 02.
6. E. Sitek, A Barczak i inni, Afazja pierwotna postępująca — zastosowanie nowych kryteriów diagnostycznych w praktyce klinicznej, „Polski Przegląd Neurologiczny”, 2014;10(1):23-33

Uzupełniająca

1. A. Stępień, Neurologia. T1-T3, Medical Tribune Polska, Warszawa 2014.
2. J.R. Duffy, Motor Speech Disorders, 2019.
3. Neurologia: Crash Course, Red. wydania polskiego: W. Kozubski, Urban&Partner, 2016.
4. Czasopisma: „Neurologia po Dyplomie”, „Polski Przegląd Neurologiczny”
5. Diagnostyka różnicowa w neurologii, M. Mumenthaler, red. R. Podemski, Urban&Partner 2008.
6. Stolarski, Cegielska, Domitrz red. Neurologia. Podręcznik dla studentów fizjoterapii T1 i T2, PZWL, 2023

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
L2.W.02, L2.W.06, L2.W.09, L2.W.10; L2.U.01, L2.U.02, L2.U.08, L2.U.10;	Wykład: Egzamin pisemny	>60%
L2.K.07, L2.K.08; L2.U.01, L2.U.02, L2.U.08, L2.U.10;	Ćwiczenia: Kontrola obecności, opis diagnozy pacjenta, aktywność w trakcie zajęć.	100% obecności, odpowiedź ustna i aktywność w trakcie ćwiczeń

8. INFORMACJE DODATKOWE

Kolejność wykładów może ulec zmianie. O ewentualnych zmianach studenci będą powiadamiani na bieżąco.

Na ćwiczenia obowiązuje zmiana obuwia, fartuch lub strój medyczny.

Zakaz wykonywania zdjęć i nagrywania wykładów oraz ćwiczeń. Zakaz wykonywania zdjęć i nagrywania pacjentów oraz dokumentacji medycznej. Studenci proszeni są o niespóźnianie się na zajęcia. Nie ma możliwości wcześniejszego zwalniania się z wykładów i ćwiczeń. Spóźnienia lub wcześniejsze wyjścia liczą się jako nieobecność na zajęciach.

Ćwiczenia z Neurologii odbywają się w Oddziale Neurologicznym Szpitala Bielańskiego, ul. Cegłowska 80 – Pawilon C, p. III

Dojazd: M1: przystanek Stare Bielany + ok. 7 min. pieszo, wejście od strony ul. Karskiej; autobus: 103, 121, 181 (przystanek: Szpital Bielański); tramwaj: 6, 17 (przystanek: Szpital Bielański). Dojazd ze szpitala SPCSK Banacha 1a: autobus 186 lub 414 do przystanku Park Kaskada, następnie tramwaj 6 lub 17 do przystanku Szpital Bielański

Student na zajęcia w oddziale: - przychodzi przebrany (bez okrycia wierzchniego, w fartuchu (krótki rękaw, bez biżuterii i ozdób na rękach), w zmienionym obuwie) - jest wyposażony w latarkę i stoper - ma ze sobą notatki z zajęć.

Student nie udziela nikomu żadnych informacji, dotyczących pacjenta. Podczas ćwiczeń studenci proszeni są o nie podawanie pacjentom niczego do jedzenia ani do picia, z uwagi na możliwe występowanie zaburzeń połykania.

FORMA ZALICZENIA PRZEDMIOTU: Zaliczenie na prawach egzaminu będzie odbywać się w sesji egzaminacyjnej. Zalecenie wykładu: dozwolona 1 usprawiedliwiona nieobecność. Druga nieobecność powoduje konieczność odrobienia wykładu (forma do uzgodnienia z osobą odpowiedzialną za przedmiot). Trzykrotna nieobecność wiąże się z niezaliczeniem wykładu i niemożnością podejścia do egzaminu pisemnego (test z pytaniami zamkniętymi; maksymalnie 60 pytań). Istnieje możliwość przeprowadzania niezapowiedzianych testów, sprawdzających stan wiedzy studentów w trakcie semestru oraz zadawania prac domowych.

Zaliczenie ćwiczeń: 100% obecności oraz bieżąca ocena prowadzącego ćwiczenia (ocena aktywności podczas zajęć oraz odpowiedzi ustnej w trakcie ćwiczeń, możliwa praca pisemna zaliczeniowa – opis pacjenta). W razie nieobecności konieczne jest ich odrobienie po wcześniejszym uzgodnieniu z mgr Małgorzatą Polit (mpolitm@wum.edu.pl). Możliwe jest odrobienie maksymalnie dwóch nieobecności. Trzykrotna nieobecność wiąże się z niezaliczeniem ćwiczeń i niemożnością podejścia do egzaminu pisemnego.

Zaliczenia przedmiotu: zaliczenie wykładu i ćwiczeń oraz uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu pisemnego. W wyjątkowych sytuacjach (pobyt w szpitalu, długotrwała choroba potwierdzona zaświadczeniem od lekarza) możliwe jest ubieganie się o indywidualne rozpatrzenie warunków zaliczenia. Sprawy te będą rozstrzygane indywidualnie wraz z Kierownikiem Kliniki Neurologii.

Ocena	Kryteria
2,0 (ndst)	Niespełnienie któregoś z kryteriów zaliczenia przedmiotu.
	Uzyskanie punktacji niższej niż 60% z egzaminu końcowego.
3,0 (dst)	Uzyskanie wyniku 60% z egzaminu pisemnego
3,5 (ddb)	Szczegółowy zakres punktacji zależny od wyników osiągniętych w całej grupie
4,0 (db)	
4,5 (pdb)	
5,0 (bdb)	

W przypadku niezaliczenia egzaminu pisemnego w 1 terminie, poprawa może odbywać się w formie egzaminu ustnego.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich